

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I Rigsdagssamlingen 1893—94 fremsattes der af Ministeren for Kirke- og Undervisningsvesenet i Landstinget et Forslag til Lov om Afgang til Højtidsrets Afløsning paa Landet (jfr. Rigsdagstidende for 1893—94 Tillæg A. Sp. 3292—96), hvilket Forslag efter Indstilling af vedkommende Udvalg (jfr. Rigsdagstidende for 1893—94 Tillæg B. Sp. 1651—64) ændredes saaledes, at det tillige kom til at omfatte Accidenser. Paa Grund af Samlingens Slutning naaede Forslaget i den af Landstinget vedtagne Skikkelse kun til 1ste Behandling i Folketinget.

Senere har Ministeriet modtaget et Andragende angaaende denne Sag fra Bestyrelsen for „Danmarks Lærereforening“, der er affattet, efter at Landstingsforslaget paa Bestyrelsens Foranledning har været Genstand for Drøftelse i Foreningens samtlige Kredse rundt i Landet.

De af Lærereforeningen fremdragne Punkter ere følgende:

1. Det anses onskeligt, at Tillædelse til at faa Offer og Accidenser afløste forandres til et Paabud om, at Afløsningen skal ske inden et vist Aaremaal.
2. Derntest ønskes det, at Afløsningen kommer til at omfatte Købstæderne og Handelspladserne lige saa vel som Landsfognerne.
3. Den Gennemsnitssum af, hvad der er ydet i det sidste Aaar, som i Genhold til det af Landstinget vedtagne Lovforslags § 3 skulde være Afløsningssum, saafremt der ikke ved Forhandling mellem vedkommende Parter opnaaedes Enighed om Afløsningssummerne, erklæres af alle offerydende som usyldestgørende, og det udtales derfor som et almindeligt Ønske, at Afløsningssummerne forhøjes med 10 pCt. af Gennemsnittet. Hvis dette ikke bifaldes, henstilles det, at der for Højtidsrets Vedkommende for hver Amtsraadskreds fastsættes en Stala for de offerpligtiges Ydelse, hvorhos, man for Accidensernes Vedkommende har udtalt Ønske om, at der i Loven maatte blive indført en Bestemmelse, hvorved der kunde blive taget Hensyn til, at Befolkningen i de fleste Købstæder og i enkelte Landsfogne er i stærk Stigen.

4. Endelig udtaler Foreningen sig for, at den Bestemmelse i Loven, hvorefter Lærerne i et Sogn ikke kunne faa over Halvdelen af den samlede Afløsningssum, udgaar.

Det Ministeriet har ment, at der nu bør gøres et fornyet Forsøg paa at gennemføre et Lovforslag om det foreliggende Emne,

har man dog efter nyere Prøvelse af det ovennævnte, af Landstinget vedtagne Lovforslag troet at maatte fravige dette paa forskellige Punkter. I saa Henseende skal man særlig fremhæve, at man har fundet det rettest at ubelabe Bestemmelserne om Afgang til Afløsning af Accidenserne, herunder saa vel Accidensretten som Accidenserne i inævrere Forstand. Forpligtelsen til at yde Højtidsoffer paahviler alle konfirmerede Medlemmer af Menigheden efter deres Gyde, og der sker ikke nogen Uret ved, at det bestemmes, at denne Ydelse fremtidig skal fremkomme gennem en Digning, der saaledes som Digningen paa Formue og Velgighed i første Række tager Hensyn til de paagældendes Ydeevne. Ydelsen af Accidenser i Anledning af kirkelige Handlingers Udførelse paahviler derimod ubelukkende dem, der begære eller deltage i saadanne Handlinger, og det synes da at være retfærdigt, at den ogsaa kun affordres disse og ikke Personer, der mulig aldrig komme i saadant Tilfælde. I Lovgivningen er Ydelsen af Højtidsoffer og af Accidenser allerede nu stillet paa forskellig Maade, idet det første kun kræves ansat af de administrative Myndigheder og derefter indbrives ved Udpantning, hvorimod Erlæggelsen af Accidenser og Accidensoffer kun kan fremtvinges ad sædvanlig retslig Vej. Medens Afløsningen af Højtidsretten med en Digning efter Formue og Velgighed derfor kun er en simpel og naturlig Udvej til at komme bort fra en Ydelsesmaade, der kun lidet passer til de nuværende Samfundsforshold, vilde en Afløsning af Accidenserne, naar den ikke skulde ramme uretfærdigt og uligeligt, kræve andre Foranstaltninger, som f. Eks. Fasthættelsen af Rendesler i Anledning af kirkelige Handlingers Udførelse som Erstatning til Kommuniens Kasse for de af den udredede Afløsningsvederlag. Hvor meget nu end en Ændring i de bestaaende Forhold ogsaa fra kirkelig Side maa ønskes, vil det imidlertid ses, at man herved vilde komme ind paa langt mere omfattende Ændringer, end der indeholdes i Højtidsrets Afløsning. Denne Foranstaltning er jo allerede vel kendt og i stort Omfang anvendt i Praksis, saa at en Lov herom ikke vil indføre noget nyt, men kun lette og fremme de hidtidige Bestræbelser. En Afløsning af Accidenserne bør derimod som noget nyt, der kræver helt nye Foranstaltninger, rettest sættes i Forbindelse med en Omordning af de geistlige Lønningsforhold i